

fajnOVA

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA OSTRAVY na období 2024–2030

ZPRÁVA ZE STRUKTUROVANÝCH ROZHovorŮ
květen 2023

OSTRAVA!!!

Pořizovatel dokumentu:

Statutární město Ostrava
Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
IČ: 00845451

Zpracovatel:

BeePartner a.s.
nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec
IČ: 03589277

Odbor strategického rozvoje

Magistrát města Ostravy

Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
IČ: 00845451

Termín realizace strukturovaných rozhovorů:

Březen až květen 2023

Strukturované rozhovory – základní informace

Důležitou součástí tvorby Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2024–2030 je zapojování širokého spektra lidí (veřejnosti a odborníků) do procesu jeho tvorby. Specifickou roli mezi odborníky mají klíčoví aktéři – významné osobnosti z politického, akademického, podnikatelského a občanského světa. Jejich názorům na Ostravu a doporučením k dalšímu rozvoji města jsme se proto chtěli věnovat intenzivně a zvolili jsme k tomu osobní rozhovor se strukturovaným dotazníkem.

Jsme velmi rádi, že naprostá většina osobností, které byly požádány o rozhovor, si čas na toto setkání našla a věnovala ho budoucnosti města, protože jim na něm záleží. Převážná většina dotazovaných byli lidé, kteří v Ostravě žijí nebo pracují, ale sešli se s námi i ti, kteří žijí jinde, ale mají k Ostravě blízko.

Všem bylo položeno 7 otázek (každá obsahovala několik podotázek – uvedeny dále v textu tohoto dokumentu), které byly případně drobně upraveny nebo přizpůsobeny konkrétním osobám, dle oblasti jejich zaměření nebo konkrétní organizace, ve které působí. Konkrétně se jednalo o následující otázky:

1. **Co Vám osobně v posledních letech udělalo v Ostravě největší radost?**
2. **V čem se Ostrava podle Vás za poslední roky fakt vůbec, ale vůbec, neposunula, ba dokonce zařadila zpátečku?**
3. **Proč jste v Ostravě? Proč jste tu zůstali? Proč jste neutekli?**
4. **Co oceňujete na prostředí města Ostravy z hlediska fungování Vaší organizace?**
5. **Jak jinak, než doposud byste chtěl být Vy nebo vaše organizace více zapojována do plánování, rozvoje a řízení města?**
6. **Co byste nám řekli nad mapou Ostravy?**
7. **Ted' s námi prakticky píšete plán, co konkrétně byste určitě chtěl/a, aby v plánu bylo?**

Do strukturovaných rozhovorů se v průběhu března, dubna a května 2023 zapojilo 80 osobností a jejich odpovědi jsou jedním z podkladů pro Analytickou zprávu Strategického plánu. Provedené rozhovory slouží také k upřesnění a doplnění informací vyplývajících ze statistik a průzkumů, a dále také naleznou uplatnění v návrhové části Strategického plánu, při tvorbě vize, případně konkrétních aktivit a projektů.

Minimálně stejně důležité je další využití tohoto výstupu. Tím je možnost seznámit všechny zájemce s názory široké plejády osobností na současnost i budoucnost Ostravy a inspirovat se jimi ve vlastní činnosti. Výstupy z rozhovorů v tomto dokumentu jsou představeny stručně a souhrnně, bez identifikace konkrétních autorů jednotlivých tvrzení.

Na webu fajnova.cz, v kategorii [BLOG](#) a na sociálních sítích fajnOVA ([Facebook](#), [Instagram](#), [Twitter](#)) jsou pak průběžně zveřejňovány dílčí části rozhovorů s vybranými odborníky tak, aby se jejich názory na rozvoj Ostravy dostali ještě blíže k široké veřejnosti.

Seznam osobností zapojených do strukturovaných rozhovorů:

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Adéla Hradilová	členka představenstva MSIC
Albert Čuba	herec, producent a majitel Divadla Mír
Alice Gojová	děkanka Fakulty sociálních studií OU
Alina a Maryna Ivankova	zakladatelky cukrárny Royal Candy v Ostravě
Andrea Hoffmannová	náměstkyně primátora SMO
Andrej Harmečko	koordinátor kulturních a komunitních aktivit, ředitel Letních Shakespearovských slavností Ostrava
Anna Bangoura	herečka, moderátorka
Břetislav Hanzel	spoluzakladatel Cargo Bike Daddy
Cyril Vitavský	vedoucí odboru územního plánování a stavebního řádu MMO
Dagmar Hoferková	vedoucí dobrovolnického centra ADRA
Daniel Morys	generální ředitel a předseda představenstva DPO
Daniel Zeman	majitel části objektu Ostravica-Textilia
David Kaszper	předseda Parlamentu dětí a mládeže města Ostravy
David Kotek	architekt, Projekt Studio
Edita Kozinová	ředitelka Rodinného a komunitního centra Chaloupka
Ewa Jelinek	farářka Českobratrské církve evangelické
Filip Košťálek	programový ředitel a kreativní manažer Colours of Ostrava
Filip Petlička	ředitel Ostravského muzea
Hana Tichánková	náměstkyně primátora SMO
Igor Ivan	prorektor VŠB-TUO pro strategii a spolupráci
Ilona Rozehnalová	majitelka ostravského klubu a antikvariátu Fiducia
Ivo Vondrák	zastupitel MSK, bývalý hejtman
Jan Dohnal	primátor Ostravy
Jan Lenart	geograf, koordinátor festivalu Pestré vrstvy
Jan Petrus	popularizátor rozvoje Ostravy
Jan Rafaj	generální ředitel Heimstaden
Jan Šumbera	ředitel Černá louka s.r.o.
Jan Žemla	ředitel Janáčkovy filharmonie Ostrava
Jana Huvarová	ředitelka Gymnázia Olgy Havlové, Ostrava-Poruba
Jana Ryšlavá	dramaturg festivalu MOVE Ostrava, tanečnice NDM
Jaroslav Baďura	šéfredaktor Magazínu PATRIOT
Jiří Hudec	vedoucí odboru strategického rozvoje MMO
Jiří Nekvasil	ředitel NDM
Karel Malík	zastupitel SMO, bývalý náměstek primátora Ostravy
Konstantin Margaretis	generální ředitel společnosti Skladon
Lenka Lednická	ředitelka ZŠ a MŠ Ostrčilova, Ostrava
Lenka Mynářová	členka představenstva NAFIGATE Corporation
Lucie Baránková Vilamová	náměstkyně primátora SMO, starostka MOb Poruba
Marcel Palovčík	provozovatel ostravských klubů Barrák a BrickHouse
Marek Pokorný	ředitel galerie PLATO
Maria Falterová	vedoucí pobočky Czechitas v Ostravě
Martin Bednář	člen Rady města SMO, starosta MOb Ostrava-Jih
Martin Duda	IT4Innovations VŠB-TUO, člen předsednictva TA ČR
Martin Navrátil	ředitel MS PAKT
Martin Palička	onkolog, absolvent Lékařské fakulty OU
Michael Blažík	generální ředitel e-sportového týmu Cryptova
Ondřej Šimetka	senátor Parlamentu ČR, přednosta gynekologicko-porodnické kliniky Fakultní nemocnice Ostrava a Lékařské fakulty OU
Ondřej Vysloužil	ředitel MAPPA
Pavel Řihák	architekt, MAPPA

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Petr Frýdl	předseda sekce Moravskoslezského kraje Asociace hotelů a restaurací ČR
Petr Grác	prezident Younie, Stavovská unie studentů Ostrava
Petr Kopecký	rektor OU
Petr Nilius	klinický psycholog, zakladatel start-upu PROXYQB
Petr Pánek	ředitel a předseda Centra PANT
Petr Prokop	ředitel Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Ostravě
Petr Rumpel	vedoucí Katedry sociální geografie a regionálního rozvoje OU
Petr Veselka	starosta MOb MOaP
Petr Zahradník	člen Národní ekonomické rady vlády
Petra Pivovarová	manažerka CTParku
Radim Kuchař	ředitel Hasičského záchranného sboru MSK
Radim Misiáček	expert v oblasti ŽP, jednatel RADDIT consulting s.r.o.
Rastislav Maďar	děkan Lékařské fakulty OU
Richard Vereš	starosta MOb Slezská Ostrava
Salvatore Cosma	expat, Plastic Omnium
Salvatore Alaimo	profesor neziskové administrativy a filantropie na Grand Valley State University v Michiganu
Sylva Vartová	advokátka, zakladatelka Mobilního hospice Ondrášek
Tereza Rumanová	odborná asistentka v oboru krajinného plánování, OU
Tomáš Avrat	marketingový konzultant, MSIC
Tomáš Buchwaldek	zakladatel neziskové organizace Patrioti MSK
Tomáš Čech	architekt, MAPPA, architektonická platforma POLYCHROME
Tomáš Gongol	rektor SLU
Tomáš Hudeček	pedagog Katedry městského inženýrství, VŠB-TUO a Katedry veřejné správy a regionálních studií ČVUT
Tomáš Macura	zastupitel SMO, bývalý primátor Ostravy
Václav Palička	předseda představenstva MSID
Vítězslav Řehulka	kněz farnosti Ostrava-Zábřeh
Zbyněk Pavlačík	spoluzakladatel Jagello 2000
Zdeněk Karásek	zmocněnec hejtmana MSK pro RE:START a uhelné regiony v transformaci
Zdeněk Kašpar	ředitel pro rozvoj obchodu v Linkcity Czech Republic
Zdeněk Živčák	vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MMO
Zuzana Bajgarová	zastupitelka SMO, bývalá náměstkyně primátora Ostravy

1. Co Vám osobně v posledních letech udělalo v Ostravě největší radost?

Největší úspěchy / Konkrétní silné stránky – co bylo příčinou úspěchů, co všechno se muselo stát a bylo potřeba, aby se to stalo?

Rozpracování a dokončení velkých investičních projektů

Respondenti vyjádřili radost nad vznikem, rozpracováváním nebo dokončením velkých investičních projektů v Ostravě. Tyto projekty dokazují, že město žije a pracuje na větší inovativnosti. Pozitivním dopadem je také zvýšený zájem lidí o Ostravu. Příkladem projektů jsou kampusy univerzit, rekonstrukce budovy jatek, rekonstrukce Dolních Vítkovic, rekonstrukce obchodního domu Ostravice, nová lávka mezi Vítkovicemi a centrem, koncertní sál, Nové Lauby, Černá louka, Černá kostka a další.

Obnova veřejného prostoru v Ostravě a v historickém centru

Veřejný prostor v Ostravě prošel v posledních letech významnými změnami. Revitalizace prostoru kolem řeky Ostravice, včetně nábřeží a projektu Malá Kodaň, představuje zajímavou transformaci, která dává prostoru nový význam, ke kterému se v budoucnu přidá oblast Černé louky. Zvláštní pozornost je věnována znovuoživení budov, jako je Ostravica-Textilia, Dům kultury města Ostravy, Dolní Vítkovice nebo bývalá městská jatka. Trendem je také celá řada nově vzniklých gastro podniků v centru města. Pozitivně hodnocená je také kvalita a rozsah zeleně, parků a dětských hřišť.

Zlepšení image Ostravy

Ostrava získává více pozitivního ohlasu, zbavuje se stereotypního obrazu těžebního města a stává se moderním, kulturním a technologicky rozvíjejícím se městem. Transformace přitahuje mladé lidi, nové podniky, vnímání Ostravy zvenčí je na lepší úrovni. Image města se výrazně změnila i díky kulturním akcím a investicím do veřejného prostoru a architektury. Ostrava se stává atraktivní pro návštěvníky a obyvatele odjinud, což pomáhá rozvíjet město a přilákat investory.

Progresivní politické vedení

Respondenti kladně hodnotili progresivní a inspirativní politické vedení města Ostravy, především osobu primátora Tomáše Macury a náměstkyni primátora Zuzanu Bajgarovou, kteří dle respondentů kladli důraz na otevřenost a komunikaci s občany. Pozitivně hodnocená byla také spolupráce hejtmana Iva Vondráka s primátorem, která Ostravu rovněž posunula dopředu. Díky podpoře města vzniklo mnoho nových projektů, míst a organizací. V neposlední řadě byl kladně hodnocen také důraz na strategický rozvoj, který městu umožnil dělat pokroky řízeným způsobem.

Podpora kultury

Ostrava je vnímána jako kulturní destinace a dle některých respondentů patří mezi nejzajímavější města z pohledu kultury v České republice. Nabízí bohaté kulturní příležitosti a pořádá velké, světově známé akce, jako je například Colours of Ostrava. Místní divadla dosahují vysoké návštěvnosti, rozvoj Dolních Vítkovic získává velkou pozornost v České republice i mimo ni. Pozitivně hodnocen je také rozvoj bývalé budovy jatek, která nyní slouží jako galerie. Ostrava se pyšní i Ostravským centrem nové hudby a Národním divadlem moravskoslezským. Respondenti vyjádřili radost nad plánovanými projekty v oblasti kultury, mezi ně patří Koncertní síň, Černá kostka a Dům kultury Poklad.

Městská hromadná doprava

Městská hromadná doprava je na vysoké úrovni, je cenově dostupná, spolehlivá a progresivní, zejména v oblasti placení kreditní kartou. Dopravní podnik Ostrava je označován za jeden z nejlepších na světě, a to díky dobrému managementu a podpoře města.

Růst podnikání

V Ostravě dochází k růstu podnikání a postupnému posunu od zaměstnanecké kultury na podnikatelskou. Vzniká řada zajímavých podniků s inspirací ze zahraničí, převážně v oblasti gastronomie, což má pozitivní vliv na příjezdovou turistiku. Roste také počet menších a středních firem. Kladně hodnocené je podnikatelské prostředí v Ostravě, networking a sdílení pozitivních i negativních zkušeností mezi podnikateli. Za pozitivní byl označen také větší potenciál pro založení podnikání ve srovnání s jinými městy, a to díky menšímu konkurenčnímu prostředí a větší podpoře ze strany města.

Možnosti trávení volného času

Město se snaží rozvíjet svůj turistický potenciál a poskytuje dostatek možností, jak trávit volný čas. Okolí řeky Ostravice poskytuje atraktivní možnosti pro odpočinek, bikesharing se stává stále zajímavější součástí města. In-line Park u Ferony je oblíbeným místem pro rodiny a stejně tak Dolní Vítkovice, které jsou využívány pro různé akce, včetně sportovních závodů, což může být pro Ostravu konkurenční výhodou. Pro aktivní lidi je Ostrava příhodným místem, a to díky blízkosti přírody a cyklostezkám. Skvělými místy pro návštěvu jsou i ostravské části CHKO Poodří. Ve městě je pořádána celá řada akcí, jako jsou například Vánoční trhy.

Občanská angažovanost

Ostrava se aktivně zajímá o názory obyvatel. Město má silné stránky v komunikaci, transparentnosti a otevřenosti, což se projevuje i ve vysoké míře participace obyvatel při tvorbě Strategického plánu. Zvýšení komunikace s veřejností je vnímáno jako důležité a vytváří se prostor pro vznik aktivní občanské společnosti.

2. V čem se Ostrava podle Vás za poslední roky fakt vůbec, ale vůbec, neposunula, ba dokonce zařadila zpátečku?

Největší neúspěchy / konkrétní slabé stránky – co bylo příčinou neúspěchů, jaké faktory je nejvíce ovlivnily – kdo kdy co neudělal, nerozhodl, špatně rozhodl apod.?

Nízká kvalita veřejného prostoru a mrtvé historické centrum

I přes výrazné zlepšení kvalita veřejného prostoru stále pokulhává. V Ostravě jsou prostory, které jsou prázdné (některé budovy v centru města nebo budova u sídla Dopravního podniku Ostrava) nebo zanedbané (Náměstí republiky, Hlavní nádraží, Ostravice a budovy v jejím okolí). V centru města chybí obchody a život, který se přesunul do obchodního centra. Masarykovo náměstí je kromě jednorázových akcí, jako jsou vánoční trhy, prázdné.

Nevyužitá geografická pozice metropole

Ostrava má strategicky výhodnou geografickou polohu, stále však nedokázala plně využít svého potenciálu jakožto metropole. Vlakové spojení do Prahy i Vídně je stále časově náročné, pokud by se zkrátila doba cestování, výrazně by se zvýšila kvalita života místních obyvatel, do Ostravy by přišlo více lidí a otevřely by se nové obchodní a turistické příležitosti. Nevyužitý je také potenciál letiště, který brzdí rozvoj a komunikaci s dalšími evropskými destinacemi.

Negativní image

I přes to, že se dle části respondentů image Ostravy změnila k lepšímu, druhá část respondentů je opačného mínění. Dle jejich názoru se Ostrava dostává do mediálního prostoru pouze v negativním kontextu, zejména v oblasti kvality ovzduší. To má za následek, že veřejnost vnímá město jako špinavé. Za méně kvalitní je považován i veřejný prostor, Ostrava je také spojována s negativními atributy, jako je buranství a uhlí. Z části je tato skutečnost způsobena negativním obrazem města z minulosti, kdy byla Ostrava spojována s těžkým průmyslem. I přes změny, ke kterým v Ostravě v posledních letech dochází, však stále zaznívá kritika, a to jak zvenčí, tak od samotných Ostravanů.

Znečištěné životní prostředí

Znečištěné životní prostředí, zvláště ovzduší, je v Ostravě stále považováno za problém. I když je situace lepší než před několika lety, stále existuje prostor pro další zlepšování. Kritizována je Koksovna v širším centru města, automobilová doprava a další negativní vlivy.

Roztříštěnost a velké množství městských obvodů

Ostrava má historicky velké množství městských obvodů a způsobuje to roztříštěnost města. Městské obvody jsou od sebe izolované, existence čtyřproudových silnic mezi městskými částmi přispívá k dalšímu vytváření bariér. To má za následek nedostatečné propojení obvodů. Komplikací je i existence velkého počtu správních struktur, které omezují schopnost města jednotně fungovat a táhnout za jeden provaz. Ostrava také nemá pevně definované centrum, což ztěžuje jasné vnímání a orientaci ve městě.

Špatná úroveň vysokých škol

Vysoké školy se dle některých respondentů v posledních letech nerozvíjí, jak by mohly. U některých oborů, jako je například psychologie a sociologie, chybí magisterské studium. Univerzity mají oproti jiným školám v republice horší pověst a schází jim lidé, kteří by měli chuť dělat věci jinak. Nedostatečná je i generační obměna pedagogů. Ostrava není typickým studentským městem, kde by studenti byli vidět v ulicích a aktivně by dotvářeli život v centru města. Chybí kvalitní koleje a bydlení pro přicházející vědce a talentované studenty.

Málo možností trávení volného času

Dle některých respondentů v Ostravě neexistuje dostatek možností, jak trávit volný čas. Chybí snahy o pořádání akcí venku a ve městě není dostatek rekreačních ploch. Možnosti pro děti jsou omezené, chybí atrakce, jako je aquapark nebo jiný zábavní park. Potenciál míst, například prostor kolem Slezskoostravského hradu a řeky Ostravice, zůstává nedoceněn a nevyužit.

Nedostupnost bydlení

Bydlení v Ostravě je v současné době nedostupné pro různé skupiny obyvatel. Dle respondentů město nedostatečně podporuje mladé lidi se startovacím bydlením, což vede k tomu, že střední vrstva volí

výstavbu domů za hranicemi města. Senioři, chudší rodiny a obyvatelé segregovaných lokalit čelí finančním problémům spojeným s bydlením. Občané jsou také nespokojeni s privatizací bytů, která zanechala negativní důsledky a nerovnost, kdy část lidí platí nižší částky do fondu družstevního bytu, zatímco jiní lidé platí vysoké nájem.

Neexistence parkovací koncepce

Respondenti označili možnosti parkování v Ostravě za nedostatečné. Dle jejich názoru chybí parkovací domy a podzemní garáže, což vede k parkování aut na chodnících. V některých oblastech, jako je Masarykovo náměstí a centrum, je situace ještě horší. Celkově chybí komplexní přístup k parkování, je proto třeba vytvořit parkovací koncepci, která by se s těmito problémy vypořádala.

Prostředí přizpůsobené pro auta

Prostředí v Ostravě je přizpůsobeno individuální automobilové dopravě na úkor chodců a cyklistů. Investuje se do výstavby silniční dopravní infrastruktury, která je v této chvíli naddimenzovaná. Ostrava by neměla být městem čtyřproudých silnic, měla by se zaměřit na rozvoj udržitelné a ekologicky šetrné dopravy. Některé části centra, jako úsek od Frýdlantských mostů po Českobratrskou ulici, by měly být vyhrazeny pouze pro městskou hromadnou dopravu.

3. Proč jste v Ostravě? Proč jste tu zůstali? Proč jste neutekli?

Co na Ostravě oceňujete/hodnotíte pozitivně v porovnání s jinými velkými městy ČR nebo ostatními městy v blízkém sousedství (Opava, Olomouc, Brno, Praha)? Co na Ostravě hodnotíte jako negativní v porovnání s ostatními městy? Inspirace odjinud – odkud, co, a co o tom víte, proč je to super.

Co na Ostravě hodnotíte jako pozitivní v porovnání s ostatními městy?

Místní identita

Ostrava se v porovnání s jinými velkými městy cítí být více na okraji, což vede k častému vymezování k ostatním a místnímu patriotismu. Ten je zřejmě i průvodním znakem jevu, kdy se místní lidé spolu dokáží lépe domluvit a shodnout, když je to potřeba. Silně vnímaným prvkem společné identity jsou také tři vyklíčníky ostravského loga nebo příznačná "krátká" mluva.

Potenciál a dynamika

Mnoho lidí v Ostravě vidí potenciál pro rozvoj a změny ve městě. Věří, že mohou mít vliv na transformaci a přinést pozitivní změny. Ostrava je vnímána jako město s viditelným progresem, kde se dá něco udělat a kde člověk může přispět svým dílem.

Poloha a přístupnost

Ostrava má výhodnou geografickou polohu s blízkostí letišť a dobrým dopravním spojením. Je také v dosahu přírody, Beskyd i sousedních zemí, což je pro mnohé lákavé.

Nižší náklady na život

Ostrava je cenově dostupnější než jiná velká města, což vytváří výhodný poměr mezi příjmy a náklady na život. Lidé zde vnímají, že si mohou dobře nastavit své příjmy a výdaje a žít kvalitní život za dostupnou cenu.

Kulturní, sportovní a gastro nabídka

Ostrava je považována za město s bohatou nabídkou v oblasti kultury a sportu. Má silnou sportovní infrastrukturu a nabízí různé kulturní akce a možnosti pro volný čas, což je přitažlivé zejména pro mladé lidi. Je zde dostatek sportovních zařízení a možností navštěvovat vrcholové sportovní akce. Enormně se zlepšila gastronomická scéna.

Spolupracující komunita

Ostrava se vyznačuje vyšší mírou spolupráce mezi institucemi a lidmi než jiná města. Zdejší komunita je aktivní a má zájem o dění ve městě, což vytváří příznivé prostředí pro realizaci různých projektů. Ve městě je možné setkat se s různými zajímavými lidmi a experimentovat.

Průmyslové dědictví

Ostrava má bohatou průmyslovou minulost, která přináší mnoho témat pro řešení a rozvoj, např. v oblasti kultury a muzejnictví. Tento průmyslový charakter je vnímán jako jedinečný a inspirativní pro město.

Dopravní dostupnost

Doprava ve městě je vnímána v mnoha ohledech velmi pozitivně – například díky minimálním dopravním zácpám a inovativní veřejné dopravě, což je pro jiná města spíše vzácností.

Ani malá, ani velká

Ostrava má ideální velikost. Je dostatečně velká, aby poskytovala kompletní služby a příležitosti, ale zároveň není přelidněná, ve srovnání s Prahou nebo Brnem je méně turistická, rušná a uspěchaná. Ostrava je skvělá volba pro ty, kteří hledají klidnější život ve městě s dostatkem příležitostí trávení volného času.

Jedinečný charakter

Ostrava je lákavá pro mimoevropské návštěvníky díky svému postindustriálnímu a postsocialistickému charakteru, který je unikátní a nenajdete ho nikde jinde. Je potřeba si dále udržet autentičnost a odlišit se od jiných měst.

Co na Ostravě hodnotíte jako negativní v porovnání s ostatními městy?

Centrum tolik nežije

Ve srovnání se polskými městy jako Wroclaw, Krakow nebo Katowice je centrum Ostravy v horším stavu. Oživení centra pomocí kaváren a veřejných posezení by mohlo přilákat více lidí.

Není multikulturní

Mezi negativní aspekty Ostravy se řadí nedostatek cizinců a multikulturního prostředí, které mají jiná města, například Brno. Také je potřeba zlepšit dopravní dostupnost mimo Českou republiku, včetně letiště, které ve srovnání s jinými neumožňuje létat do Evropy.

Zvýšení prestiže

Ostrava potřebuje zlepšit svoji prestiž a přitáhnout více lidí, například tím, že zde bude sídlit nějaká státní nebo významná instituce. Ostrava čelí odchodu některých umělců, kteří nemají potřebné prostory a odcházejí do Prahy.

Služby a bezpečnost

Mezi negativní aspekty Ostravy patří nedostatečné parkování a nefunkční služby pro seniory, zlepšení bezpečnosti v ulicích by také přispělo k rozvoji města.

Rozdělení a uzavření

Nedostatkem města je vylidněné centrum města a nedostatek spolkové a komunitní činnosti, která by propojila lidi a umožnila rozvíjet to, co mají společného. Ostrava je tvořená různými částmi, každá má vlastní atmosféru. Ostraváci mají pocit ukřivděnosti a uzavřenosti.

4. Co oceňujete na prostředí města Ostravy z hlediska fungování Vaší organizace?

Jaké největší překážky vnímáte na prostředí města z hlediska fungování Vaší organizace? Jaké příležitosti/potenciál vnímáte na prostředí města z hlediska fungování Vaší organizace? Jak byste zhodnotil rozvoj Ostravy v oblasti Vaší specializace v porovnání s jinými městy, Evropou, se světem.

Co oceňujete na prostředí města Ostravy z hlediska fungování Vaší organizace?

Dobré vztahy, spolupráce a podpora

Respondenti z různých sfér vyzdvihují dobré vztahy a spolupráci s městem Ostrava. V podnikatelské sféře si cení toho, že jim město vychází vstříc a existuje dobrá a dlouhodobá spolupráce. V kulturní sféře je zmíněna pozitivní spolupráce s městem a jeho příspěvkovými organizacemi. Respondenti také oceňují dobrou komunikaci s odpovídajícími odbory a pozitivní vztahy s vedením města, které naslouchá a aktivně se účastní akcí. V akademické sféře je zmiňována nadstandardní spolupráce mezi městem a univerzitami. Finanční podpora a možnost účastnit se grantů a dotací jsou také hodnoceny kladně. Spolupráce mezi krajem a městem je v Ostravě hodnocena pozitivně. Existuje vůle dohodnout se a spolupracovat napříč institucemi. Zvláště mezi třemi transformačními kraji ČR je Moravskoslezský kraj považován za ideového leadera a důležitý pilíř procesu.

Strategické plánování a odvaha

Veřejná správa v Ostravě se vyznačuje strategickým plánováním a odvahou dělat věci jinak, než je dělají ostatní. Rozhodování v městských organizacích je depolitizované a v rozhodovacích orgánech se nacházejí manažeři, kteří nejsou vystaveni politickému tlaku. Krátká cesta od myšlenky k realizaci je dalším pozitivním faktorem.

Zapojení obyvatel a participace

Veřejnost je aktivně zapojena do rozhodovacích procesů a komunikace s obyvateli je vnímaná jako důležitá. Pracovní skupiny, komise a strategické týmy umožňují zapojení na různých úrovních. Podnikatelé, komunity a další subjekty vítají možnost být zapojeni. Existence specifických pozic, jako je koordinátor pro kulturu nebo koordinátor rodinné politiky, také podporuje zapojení obyvatel a spolupráci s městem.

Podpora pro investory

Město Ostrava si klade za cíl poskytovat kvalitní služby a spolupracovat s investory. Respondenti z podnikatelské sféry si cení dobré komunikace s investory a viditelného zájmu o přilákání investic do města. Město je také chváleno za zelenou orientaci a úsilí o ochranu životního prostředí, například ve veřejné dopravě a odpadovém hospodářství.

Jaké největší překážky vnímáte na prostředí města z hlediska fungování Vaší organizace?

Byrokracie a administrativní překážky

Respondenti z různých sfér – kulturní, komunitní, veřejné a akademické, identifikovali dlouhodobou potřebu systémovější a nebyrokratické podpory neziskovým, alternativním a komunitním aktivitám. Byrokratizace a zbytečná administrativa jsou zmiňovány jako omezující faktory. Například připomínky a formalistní procesy nahrazují poděkování za dobrovolnou aktivitu. Respondenti ve veřejné sféře vyjadřují nutnost zkrátit schvalovací procesy a ubrat na administrativní zátěži. Byrokratické překážky, jako nepružnost a složitost, jsou považovány za problém při řešení havarijních stavů a oprav.

Finanční omezení a investice

Nedostatek investic a financování je vnímáno jako významná překážka. Rizikem je podinvestování školských zařízení a dlouhodobé omezení zdrojů na rozvojové projekty městských obvodů ve srovnání s příznivějšími podmínkami některých menších obcí bez náročnější infrastruktury a příznivějším příspěvkem na základě rozpočtového určení daní. Tato nedostatečná finanční podpora ovlivňuje možnosti rozvoje organizací.

Nedostatek spolupráce

V rámci akademické sféry je zmiňován nedostatek důkazů o spolupráci mezi městem a univerzitami, stejně jako nedostatečná spolupráce mezi jednotlivými částmi univerzit. Ve veřejné sféře je pak zmíněno, že jiné zájmy někdy převáží nad racionálními, což může ovlivnit efektivitu fungování.

Komunikace a jazyková vybavenost

Komplikovaná komunikace a nedostatečná informovanost jsou další překážky ve veřejné sféře. Respondenti uvádějí, že lidé často nevědí, co město nabízí, nebo to je nejasné a nepřehledné. Také poukazují na nedostatečnou komunikaci v angličtině, což může omezovat interakci s mezinárodními partnery.

Chybějící zázemí a podpora

V kulturní sféře se objevuje překážka spočívající v nedostatku zázemí pro alternativní scény, experimenty, inovativní aktivity a komunity. Respondenti zmiňují potřebu prostoru a zdrojů pro realizaci projektů a komunitních uměleckých aktivit, například neformální kulturní aktivity nebo kulturu „dělanou odspoda“.

Nedocení komunit a neziskového sektoru

Někteří respondenti z oblasti komunit a neziskové sféry vnímají nedostatek podpory ze strany města. V komunitách se občas setkávají s nedostatečným uznáním prospěšnosti své činnosti. V části veřejnosti navíc převládá očekávání, že kvalita života bude zajištěna zvenčí, což ovlivňuje vnímání odpovědnosti jednotlivců.

Další výzvy

Další překážky zahrnují složitý proces povolování staveb, nedostatečnou udržitelnost mobility ve prospěch aut, nedostatečnou čistotu a bezpečnost ve veřejných prostranstvích a nedostatečné financování dobrovolnické činnosti a organizací. Rovněž se zmiňují nedostatečná motivace a nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců a absolventů.

Jaké příležitosti/potenciál vnímáte na prostředí města z hlediska fungování Vaší organizace?

Propagace a image

Respondenti z různých sfér, včetně podnikatelů, zdůrazňují příležitosti pro společnou propagaci a práci na zlepšení image města. Vyjadřují potřebu získat pozitivní pověst a zbavit se předsudků. Navrhují různé způsoby medializace a aktivní propagace města.

Podpora kultury, komunit a dobrovolnictví

V kulturní oblasti vidí respondenti příležitost pro rozvoj různých aktivit a zvýšení atraktivity. Zmiňují možnost práce na kulturním obrazu města a zvýšení dostupnosti kulturních zařízení. Také navrhují větší podporu venkovních aktivit a vytvoření kvalitních školek. Někteří respondenti zdůrazňují potenciál pro podporu komunit a organizací prostřednictvím poskytnutí výhod, jako je odpuštění nájmu nebo speciální slevy. Navrhují také ocenění dobrovolníků a vytvoření prostoru pro setkávání a spolupráci. Zmiňují potřebu definovat využití brownfieldů a zpřístupnit je pro kulturu, veřejnou službu a komunity. Respondenti vidí příležitost v revitalizaci a využití nevyužívaných prostor.

Rozvoj infrastruktury a dopravy

Respondenti věří v potenciál spojení a propojení různých částí města. Zmiňují rozvoj tramvajové trati v Ostravě-Porubě, výstavbu komunikací a důraz na zlepšení dopravní obslužnosti. Rovněž vidí příležitosti v investicích do infrastruktury, jako je vybudování zábavního parku nebo aquaparku. Navrhují také vytvoření silného regionálního fondu pro investice do technologicky náročných start-upů.

Podpora podnikání

Respondenti z oblasti podnikání navrhují různá opatření ke zlepšení podnikatelského prostředí. Zmiňují například potřebu propojení s mezinárodními partnery a podporu inovativních technologií.

5. Jak jinak, než doposud byste chtěl být Vy nebo vaše organizace více zapojována do plánování, rozvoje a řízení města?

Děláte s námi hloubkový rozhovor, ptáte se na náš názor, a to je pozitivní

Positivně je dotazovanými vnímáno právě to, že jsou zapojeni přímo do tvorby nového plánu, to že se s nimi někdo z města baví, ptá se jich na jejich názor, což není všude v rámci České republiky běžná věc.

Na druhou stranu zazněl i názor, že oproti přípravě Strategického plánu v roce 2016/17 bylo zapojováno více odborníků do pracovních skupin. V současné době tomu není v takové míře (nutné dodat, že pracovní skupiny byly organizovány až po strukturovaných rozhovorech).

Rozšíření stávající palety možností zapojení bude oceněno

Vždy je možné dělat ještě něco navíc, další inovativní věci v oblasti zapojování do plánování, rozvoje a řízení města. Z rozhovorů je patrné, že každá taková aktivita navíc bude oceněna. Konkrétně jsou zmiňovány například otevřené diskuze s občany na konkrétní témata či projekty, ale také založení formálních uskupení zástupců obyvatel jednotlivých městských obvodů, které mohou komunikovat na úrovni města. Zajímavým nápadem je poté možnost využití počítačových her o městě, kde lidé mohou stavět a plánovat a z toho by se sbírala data.

Větší zapojování do pracovních skupin a komisí napříč obory

Zástupci některých organizací či tematických oblastí vyjadřují touhu být více zapojováni do tematických pracovních skupin a komisí, nejen při tvorbě Strategického plánu, ale i dílčích koncepčních tematických dokumentů. Chybí například zastoupení za rodiny (organizace působící v dané oblasti v daném místě) v panelových diskuzích k různým tématům, nejen se přímo týkajících rodinné politiky. Včetně účasti zástupců i v rámci tvorby dalších koncepčních dokumentů – větší síťování a propojování napříč odbory. Zástupci rodinné politiky např. i v pracovní skupině sportu atd.

Podporováno je taky rozšiřování parlamentů mládeže na jednotlivé městské obvody nebo založení komise Rady města zaměřené na oblast mládeže. Obecně větší zapojování mladých zaznívalo ve více rozhovorech. Využívání sociálních sítí a dalších aktuálních trendů.

Partneři i mimo město

Vždy, když bude chtít Ostrava zapojovat do plánování, rozvoje a řízení města nějaký další nový subjekt, zejména pokud to bude subjekt, který nemá sídlo přímo ve městě (např. Slezská univerzita atd.), tak je potřeba, ať obě strany znají očekávání, se kterým do toho jdou. Specifikem je poté samotný Moravskoslezský kraj – mělo by se definovat, co Ostrava přináší kraji a v čem je oproti němu rozdílná a naopak, co kraj přináší Ostravě a v čem je rozdílný nebo co ztrácí.

Další možnosti spolupráce a podpory

Nabízí se možnost prohloubit spolupráci města například s rozvojovou agenturou kraje, nabídnout její služby i Ostravě na přípravu a realizaci projektů, pro kontakt na investory. V rozhovorech dále zaznělo, že ve městě sídlí instituce, které mají mimořádný potenciál přitáhnout do Ostravy odborníky z ČR i ze zahraničí (konkrétně například oblast zdravotnictví).

Z rozhovorů je patrné, že v některých oblastech schází podpora ze strany města. Například se jedná o oblast vzdělávání dospělých, digitalizaci a digitální gramotnost dospělých, rozvoj kompetencí. Ostrava se soustředí zejména na realizaci investičních projektů, ale upozaduje měkké projekty a aktivity, soft skills, ženy po mateřské, jejich vzdělávání atd. Nepracuje se s lidmi, s jejich nastavením a vnímáním, jejich osvětou, edukací. Mělo by být i součástí nového Strategického plánu.

Propojování městských obvodů

Zejména u velkých městských obvodů vyvstává potřeba většího propojování, častějších společných jednáních za účasti zástupců města. Existuje sice orgán v podobě Sboru starostů, ale na něm se nevyřeší vše.

Informování o stavu projektů

Některým dotazovaným schází větší přísun informací o projektech, které město dělá. Zejména informace o jejich aktuálním stavu a co v nich bude následovat, na co je potřeba se připravit, a i třeba

reagovat v rámci jejich organizace nebo městského obvodu. Chválena byla databáze ostravských projektů a ateliér MAPPA, ale ještě i zde jsou mezery, například ve výše uvedeném nebo i v zapojení dalších subjektů.

Obecně pak bylo několikrát zmíněno, že lidé nevědí o možnostech zapojení se do rozvoje, respektive nevědí, kde tyto informace mají hledat.

Co víte o značce fajnOVA? Co víte o strategickém plánu města? Vybavíte si cokoliv spojeného se značkou fajnOVA nebo se strategickým plánem rozvoje města?

Pozitivní vnímání značky a její vývoj

Vzhledem k tomu, že je značka fajnOVA v Ostravě budována od roku 2017, tak je u téměř všech dotazovaných v povědomí a vnímána je pozitivně. Dokonce i za hranicemi města, např. v Praze. Kladně hodnocena je snaha týmu kolem strategického plánování vtahovat a zaangažovat do rozvoje města další a další subjekty, a to už jen například tím, že s nimi dělá rozhovor pro tvorbu nového Strategického plánu. Výzvou je a bude to, aby byla značka spojována s tím, co doopravdy znamená, tedy značku pro strategické plánování města Ostravy. Měla by fungovat jako jakýsi „maják“ pro strategické plánování.

Na datech založený přístup

Pozitivně je vnímán také na datech a konkrétních informacích založený přístup města ke strategickému plánování a rozvoji.

Nadměrné užívání a štěpení značky

Stejně jako to vnímá samotná Ostrava a tým fajnOVA, tak i osobnosti v Ostravě vnímají, že je značka nadužívána, respektive v mnohých případech ohýbána až zneužívána jinými subjekty a společnostmi ve městě. Dá se říci, že v poslední době je všechno fajnové a je potřeba začít s redukcí. Značka fajnOVA by měla být pouze pro strategické plánování města a jeho městských obvodů. Zmíněna byla například i občasná záměna nebo složitost rozlišení od Fajne rodiny, značky pro rodinnou politiku města nebo Fajne dílny. Lidé někdy složitě rozlišují, co je ještě strategické plánování a co je již něco jiného.

Někteří dotazovaní, kteří značku fajnOVA vnímají, tak také namítají, že se jedná možná až o zbytečné štěpení značek. Používat a propagovat by se dle jejich názoru měla celá Ostrava, kompletně, značkou „!!!“. Zmíněna byla také situace, kdy má město a kraj dva paralelní brandy – fajnOVA a hrajeMSKrajem.

Synonymum pro spolupráci města, občanů a podnikatelů

I v budoucnu by měla být značka a obecně i strategické plánování města spojováno s veřejností, s komunikací, participací. FajnOVA by měla být synonymem pro spolupráci města, občanů a podnikatelů. V oblasti participace, zapojování obyvatel je pozitivně vnímána i lidmi, kteří nejsou přímo z Ostravy nebo se do Ostravy stěhují a mají tedy zkušenosti i z jiných měst. Příkladem bylo uvedeno rozsáhlé dotazníkové šetření.

Platforma s příležitostmi, marketingový nástroj

Značka fajnOVA není mnohdy spojována pouze se strategickým plánováním města, ale někteří jí vnímají například i jako platformu, která má příležitost rozvíjet celé město, ukázat Ostravu v tom nejlepší světlo (ukázat, že už není špinavým uhelným městem) a dělat jí čím dál více fajn. Někteří dotazovaní vnímají značku fajnOVA ve spojitosti s účastí na akcích pro veřejnost (Colours of Ostrava, Noc práva atd.). Vybavují si konkrétní tváře zpracovatelského týmu, který za značkou stojí, ale třeba i konkrétní realizované projekty a založené organizace.

Městský nebo externí subjekt

Stále existuje množství dotazovaných, kteří sice značku strategického plánování znají a dokáží si ji i spojit s konkrétními výsledky a aktivitami, ale nedokáží rozpoznat, zda se jedná o externí subjekt, který „pracuje“ pro město nebo je to tým lidí, který je přímo součástí magistrátu. V konečném důsledku to však není podstatné, pokud jsou vidět výsledky jejich práce.

Koncepční dokumenty

Pozitivně není vnímán pouze samotný Strategický plán rozvoje města Ostravy, ale i další koncepční dokumenty města. Konkrétně je zmiňována například koncepce Kultura2030 a další.

6. Co byste nám řekli nad mapou Ostravy?

(např. největší vředy, největší rozvojový potenciál, nejlepší místo k bydlení, nejzanedbávanější část, kde to máte v Ostravě nejraději apod.)

Pozitivní odpovědi

- historické centrum města a pěší zóna, městský obvod Poruba a Dolní Vítkovice jsou hodnoceny pozitivně, dalšími lákavými lokalitami jsou kampus VŠB, in-line okruhy U Cementárny, náplavka u Ostravice, Jiráskovo náměstí
- mezi lokalitami zeleně vyčnívají ZOO, Landek park, Komenského sady, Bělský les, Porubský les a Myslivna, Trojické údolí, rybníky a zelené plochy kolem řeky Ostravice a Odry
- někteří respondenti uvádějí další pozitiva, jako radniční věž a klidové zóny kolem Magistrátu, moderní nákupní centrum Nová Karolina, Polanku nad Odrou, cyklostezky a oblasti s průmyslovým dědictvím

Negativní odpovědi

- Frýdlantské mosty a podchody jsou vnímány negativně v souvislosti s intenzivním provozem automobilové dopravy
- v městském obvodu Ostrava-Jih se vyskytuje nedostatek městských funkcí a služeb
- v centru města jsou problémy s parkováním
- nedokončený přípoj na Severní spoj, problémy spojené s chemičkou, zápach z čistírny odpadních vod, průmyslové části a hořící halda v Heřmanicích jsou považovány za negativní
- negativa dále zahrnují nedostatek aktivit kolem řeky Odry, urbanistické problémy města, sociálně vyloučené lokality a nevyužitý industriální potenciál
- další lokality mají negativní konotace, například vybydlená část města na ulici Výstavní, problematické čtvrti jako Kunčičky, Hulváky, rozpadající se oblasti kolem Hlavního nádraží, vyloučené lokality jako Přívoz a Mariánské Hory, nevyužitý potenciál Moravské Ostravy a další
- průmyslové oblasti v zastavěných oblastech, jako jsou Vítkovice nebo Koksovna, jsou vnímány také negativně
- negativa se objevují v nedostatečném propojení městských částí, nedostatečné infrastruktury pro cyklisty, při problémech s parkováním a nedostatku prostor pro kulturní a společenské akce
- někteří respondenti upozorňují na nedostatečnou spolupráci mezi různými částmi města a potenciál regionální a přeshraniční spolupráce s dalšími městy

Neutrální odpovědi

- Dům kultury města Ostravy a část ulice 28. října mají potenciál pro rozvoj
- je potřeba využít brownfieldy v rámci města a omezit „rozlézání“ města do krajiny
- je nutné zlepšit dostupnost letiště Mošnov
- v některých odpovědích se také objevují návrhy a přání, jako dostavění centra, propojení Dolních Vítkovic s centrem, vytvoření cyklostezek, oživení oblasti kolem Bauhausu, propojení centra města s řekou nebo zlepšení veřejného prostoru
- existuje potenciál pro rozvoj různých městských částí, jako je Přívoz, Vítkovice a využití blízkosti nádraží
- existuje potenciál pro rozvoj cyklistických tras a procházek

7. Teď s námi prakticky píšete plán, co konkrétně byste určitě chtěl/a, aby v plánu bylo?

Představte si, že máte významný vliv na rozvoj Ostravy – vyberte 3 (hlavních směrů rozvoje, klíčových oblastí změn nebo významných akcí/projektů/opatření), na kterých byste postavil(a) budoucí prosperitu města s výhledem do roku 2030. Proč zrovna tyto? Jaká tři slova by měli Ostravu definovat v roce 2030?

Vyberte 3 hlavní směry rozvoje/klíčové oblasti, na které by se měla Ostrava zaměřovat do roku 2030

Veřejný prostor

V budoucnu by měl být kladen větší důraz na rozvoj zeleně, kultivaci parků a prostředí v okolí řek a doplnění těchto oblastí o sociální zařízení. Veřejný prostor by měl být zkvalitněn díky rekonstrukci starých staveb a využití brownfieldů.

Kultura

Velkým potenciálem pro rozvoj Ostravy je dle respondentů podpora kultury. Často zmiňovaná byla výstavba koncertního sálu dle návrhu světového architekta Stevena Holla. Dle respondentů může mít tento fakt vliv na vznik dalších příležitostí, protože i další architekti budou mít zájem, aby jejich stavba stála vedle budovy, kterou vytvořil Steven Holl. Důraz by měl být rovněž kladen na rozvoj kulturně-kreativních odvětví, které přináší velkou přidanou hodnotu a podporu neformální kultury.

Zelená transformace

Ostrava by se měla připravit na zelenou tranzici a změnu klimatu, klást větší důraz na zlepšování kvality ovzduší a odstranění ekologických zátěží, ale i na další témata, jako jsou energeticky soběstačné budovy, oběhové hospodářství a nakládání s odpady, využívání vodíku pro elektromobilitu a zamezování tepelným ostrovům pomocí zeleně a vody.

Vysoké školy

Vzdělané obyvatelstvo je dle respondentů klíčem pro rozvoj Ostravy. Univerzity jakožto hnací síly rozvoje by měly být co nejvíce podporovány, aby se zvyšovala jejich kvalita. Důležité je v tomto ohledu na jedné straně posílení vztahů a spolupráce mezi univerzitami v regionu a na straně druhé spolupráce mezi univerzitami a městem. Zásadní je také zvýšení atraktivity vysokých škol pro místní studenty a přilákání studentů z jiných měst, k čemuž může dopomoci rozšiřování nabídky oborů a vytvoření příjemného prostředí pro studenty.

Bydlení

Za prioritu byla označena podpora bydlení, zejména pak pro mladé rodiny, studenty, nižší střední třídu a seniory. Výstavba nových a kvalitních bytů má potenciál přilákat do Ostravy novou pracovní sílu.

Podnikání

Podpora podnikání hraje pro budoucnost Ostravy klíčovou roli, proto je důležité podporovat vzdělávání v této oblasti už na středních školách, aby se zvyšoval počet podnikavých jedinců. Je třeba pro podnikatele vytvářet vhodné podpůrné prostředí s důrazem na klíčová odvětví, jako je věda, výzkum a inovace v oblasti nových technologií, které přinesou vysokou přidanou hodnotu. Důraz by měl být rovněž kladen na zapojení podnikatelů do mezinárodních sítí.